

Maa- ja metsätalousministeriölle

Asia: lausunto luonnoksesta maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi poikkeusluvalla sallittavasta ilveksen metsästyksestä metsästysvuonna 2019–2020 (Dnro 1248/01.03/2019)

BirdLife Suomi kiittää maa- ja metsätalousministeriötä mahdollisuudesta lausua ilveksen metsästyksestä.

Ilveksen läsnäolon on todettu vaikuttavan myönteisesti etenkin maassa pesivien lintujen (esimerkiksi vesi- ja kanalinnut) ja muun pienriistan runsauteen. Ilveksen positiivisia vaikutuksia luonnon monimuotoisuudelle ei ole kuitenkaan tuotu lainkaan taustamuistiossa esiin. Muistioon on sen sijaan listattu hyvin vähäisetkin ilveksen aiheuttamat haitat. Tässä valossa muistiota voidaan pitää tarkoitushakuisena.

Ilves on huippupeto, joka tutkitusti pystyy tehokkaasti rajoittamaan keskikokoisten nisäkäspetojen määrää. Esimerkiksi Ruotsissa on pystytty osoittamaan uudelle alueelle levittäytyneen ilveskannan voimakas kettupopulaatiota pienentävä vaikutus¹. Espanjassa lähisukuisen iberianilveksen palautusistutus johti sekä alkuperäisten keskikokoisten petonisäkkäiden (esim. kettu, kivinäättä) että vieraslajipetojen (kissa, ikneumoni *Herpestes ichneumon*) määrän huomattavaan vähenemiseen ja toisaalta pienriistan (kani, punapyy) määrän kasvuun².

Esimerkit kertovat ekologisesta ilmiöstä, jota kutsutaan englanninkielisellä termillä *mesopredator release*. Kookkaiden petojen puuttuessa keskikokoiset pedot runsastuvat, minkä seurauksena voi olla niiden saaliseläimien populaatioiden pieneneminen, epätasapainoiset eläinyhteisöt tai jopa paikalliset sukupuutot³. Suomessa suurpetojen kantoja pidetään metsästyksellä keinotekoisena alhaisina luonnon kantokykyyn nähden. Näin on tehty, vaikka etenkin ilves on tutkimusten mukaan tehokas ja ilmainen vieras- ja muiden keskikokoisten petonisäkkäiden pyytäjä. Luonnottoman alhaisella ilvesten määrällä tehdään siis suoranainen palvelus esimerkiksi supikoirille ja karhunpalvelus pienriistalle.

Ihmisen suorittama vieraspetojen poistopyynti on painottunut ihmisasutuksen lähistölle ja helppojen kulkuyhteyksien päähän. Ilveksen saalistuspaine ei ole samalla tavoin keskittynyt. Suurpedon läsnäolo vaikuttaa pienempiin petoeläimiin myös pelkoefektin kautta³.

¹ Helldin J.O. et al. 2006. Lynx (*Lynx lynx*) killing red foxes (*Vulpes vulpes*) in boreal Sweden: Frequency and population effects. *Journal of Zoology* 270: 657–663.

² Jimenez, J. et al. 2019. Restoring apex predators can reduce mesopredator abundances. *Biological Conservation* 238. <https://doi.org/10.1016/j.biocon.2019.108234>

³ L. R. Prugh et al. 2009. The rise of the mesopredator. *Bioscience* 59: 779–791. doi: 10.1525/bio.2009.59.9.9

Edellä esittämämme taustaa vasten pidämme tavoitetta säilyttää ilveskanta suunnilleen nykyisellä, selvästi muutaman vuoden takaista alhaisemmalla tasolla ja nostaa suurinta sallittua saaliskiintiötä 240 yksilöön epäonnistuneena. Poronhoitoalueen eteläpuolella tavoitteena on oltava ilveskannan huomattava kasvattaminen lähelle luonnollisen kantokyvyn rajaa. Poronhoitoalueella pitkän tähtäimen tavoitteena tulee olla siirtyminen reviiripohjaiseen korvausjärjestelmään maakotkan tavoin.

Kuten muistiostakin voi todeta, ilveksen aiheuttamat vahingot ovat poronhoitoalueen ulkopuolella vähäisiä ja todennäköisesti suurelta osin ennaltaehkäistävissä. Ihmiselle ilves ei ole uhkatekijä. WWF:n tutkimuksen mukaan ilves on sosiaalisesti erittäin hyvin siedetty, vaikka esimerkiksi ilveksen positiivisesta vaikutuksesta luonnon monimuotoisuuteen on viestitty hyvin vähän.

Esitämme ministeriölle suurimman sallitun saaliskiintiön huomattavaa pienentämistä, jotta ilveskanta saadaan kasvamaan. Pyydämme ministeriötä lisäksi viestimään ilveksen vaikutuksista nykyistä monipuolisemmin.

Helsingissä 19.9.2019

Aki Arkiomaa

toiminnanjohtaja, BirdLife Suomi

¹ Helldin J.O. et al. 2006. Lynx (*Lynx lynx*) killing red foxes (*Vulpes vulpes*) in boreal Sweden: Frequency and population effects. *Journal of Zoology* 270: 657–663.

²Jimenez, J. et al. 2019. Restoring apex predators can reduce mesopredator abundances. *Biological Conservation* 238. <https://doi.org/10.1016/j.biocon.2019.108234>

³ L. R. Prugh et al. 2009. The rise of the mesopredator. *Bioscience* 59: 779–791. doi: 10.1525/bio.2009.59.9.9